

Fastställt: Instans år-månad-dag § x

Gäller för:

Dokumentansvarig: Titel

Dnr : **KS2021/39-3**

Internkontroll 2020, kommunstyrelsens samlade bedömning

Inledning

Enligt kommunens reglemente för internkontroll ska kommunstyrelsen årligen upprätta en rapport över kommunens samlade resultat avseende internkontroll. Rapporten beslutas av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige som meddelande, även revisorerna får tillgång till den. Kommunstyrelsen ska också utvärdera kommunens samlade system för internkontroll utifrån nämndernas uppföljningsrapporter och föreslå förbättringar om behov finns.

Nämnderna har enligt kommunallagen själva ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt kommunens reglemente ska nämnderna göra en risk- och väsentlighetsanalys och ta fram en internkontrollplan inför varje år. Detta är också gjort av samtliga nämnder.

I huvudsak är kommunstyrelsens bedömning att nämnderna förstår vikten av en god intern kontroll. Svårigheten ligger ofta i att identifiera de risker som inte är omhändertagna på andra sätt och avgränsa kontrollerna. I flera fall är det väldigt stora grepp som tas, t.ex. "arbetsmiljö" i vid bemärkelse. Ett alternativ skulle då istället kunna vara att ta stickprov på t.ex. om de medarbetare som har haft mycket korttidsfrånvaro har haft uppföljningar på det. Man kan också kontakta medarbetare som slutat och kontrollera så att de har haft avgångssamtal. Det räcker med ett antal stickprov, man måste inte kontrollera allt. Det är bättre med ett fåtal stickprov som faktiskt genomförs än att ta i för mycket och inte orka genomföra det.

Utbildningsnämnden

Nämndens internkontrollplan

Det finns elva punkter upptagna i risk- och väsentlighetsanalysen. Ingen har fått den maximala poängen, däremot är det två som har 12 poäng och fyra har åtta poäng. De två högsta har tagits upp i internkontrollplanen.

Risk	Poäng	Nämndens uppföljning i årsrapport	Kommentar av KS
Barn/elever ej ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande. Att resurser saknas.	12	En granskning är genomförd, resultatet är dock inte presenterat, pga. pandemin.	-
Att behörigheten i ämnen och skolformer ej finns.	12	Granskningen är inte genomförd pga. pandemin.	-

Socialnämnden

Nämndens internkontrollplan

Nämnden har lyft åtta punkter i sin risk- och väsentlighetsanalys, fem av dessa har fått 12 poäng och samtliga av dessa har tagits med i nämndens internkontrollplan.

Risk	Poäng	Nämndens uppföljning i årsrapport	Kommentar av KS
Brukare ges inte den omvårdnad som de behöver utifrån beviljade insatser om budget ej räcker till.	12	Flera ej verkställda beslut har funnits under året, i synnerhet säbo för äldre. Orsak var brist på lediga bostäder. Korttidens och dagverksamhetens ej verkställda beslut berodde på pandemin.	Svårt ordna fram lediga platser pga. pandemin, korttiden fanns inte fullt tillgänglig. Budget har inte varit begränsande.
Patienter ges inte sjukvård som de behöver utifrån behov om budget ej räcker till.	12	Statistik har tagits fram utifrån antal åtgärder av leg. personal. HSL-avvikelse beror på missad/felaktig medicinering, ingen grund i begränsad budget.	Antal läkemedelsavvikelse 2020 ungefär som 2019. Detta får man dock läsa i patientsäkerhetsberättelsen, man kunde beskrivit något mer i internkontrollavsnittet.
Bristande arbetsmiljö som leder till hög personalfrånvaro.	12	Rutiner finns för att förbättra arbetsmiljön.	Det saknas beskrivning i årsrapporten kring vad som kontrollerats.
Kompetensförsörjning: Att insatsen inte utförs utifrån uppdrag och evidensbaserad vård och omsorg.	12	Avvikelse HSL och SoL och klagomål har gått igenom. Förvaltningen arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet. Antal HSL-avvikelse har ökat.	Riskområdet som ska kontrolleras är brett och kunde ha avgränsats. Svårt att veta vad som kontrollerats.
Rekryteringsbehov: Svårt att tillsätta med rätt kompetens på olika tjänster	12	Andelen undersköterskor har ökat. Rekryteringen under sommaren har gått bra.	Verkar som pandemin gett ökat intresse att arbeta i sektorn, och även i Bollebygds kommun. Några siffror kring antal rekryteringar och antal ansökningar redovisas inte.

I ett internkontrollarbete så bör det vara möjligt att visa på vad som kontrollerats och vad som inte kontrollerats samt vilka avvikelser som man funnit och hur stor del dessa representerar. Socialnämnden har en bred internkontrollplan som inte är särskilt avgränsad vilket gör det svårt att utvärdera den.

Övriga delar i internkontrollen

Ett arbete pågår med den handlingsplan som nämnden beslutade om efter den externa genomlysning av individ- och familjeomsorgen som gjordes i april 2020. Möjligen har en del av det arbetet tvingats pausas pga. pandemin men det hade varit intressant om nämnden hade beskrivit hur det arbetet har gått under året.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens internkontrollplan

Det var 13 riskmoment som listades i nämndens risk- och väsentlighetsanalys. Ett av dessa fick 12 poäng och gällde bemanningen och kompetensförsörjning. Dock var det två andra områden som togs med till internkontrollplanen.

Risk	Poäng	Nämndens uppföljning i årsrapport	Kommentar av KS
Organisering och hantering av plan- och exploateringsprocessen	9	Genomgång har gjorts med planenheten av ek.avd. Ingen djupare granskning är gjord. Uppföljning av exploateringsprojekten görs inte enhetligt av nämnden.	Nämnden behöver mer stöd i att skapa mer enhetlighet kring kalkyler, budgetar och uppföljningar av exploateringsprojekten.
Ekonomiska flöden i verksamhetssystem	6	Stickprov har tagits på ett antal kundfakturor inom VA och renhållning. Inga avvikelser har hittats.	Utifrån de system som finns kring fakturering så är bedömningen att det är rimligt säkert. Nämnden gör också egna kontroller så att taxorna blir de rätta ut till kunderna.

Det är viktigt att vara medveten om att stora exploaterings- och fastighetsprojekt innebär rent generellt en viss förhöjd risk. Det är bl.a. stora belopp som det handlar om vilket gör att det kan vara svårt att upptäcka felaktigheter, medvetna eller omedvetna, i faktureringarna. I andra organisationer har det förekommit motsituationer och vänskapsband är inte helt ovanliga. Några indikationer på att det förekommer i kommunen finns inte men det är viktigt att arbeta förebyggande och bygga in vissa kontroller i förvaltningens arbete.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens internkontrollplan

Kommunstyrelsen arbetade i form av en workshop och tog fram 23 stycken risker, av dessa togs fyra med i internkontrollplanen. Några risker fick en hög poäng men togs ändå inte med av olika orsaker, t.ex. att man arbetar med frågan ändå på olika vis. En beskrivning gjordes i dessa fall. Poängsättningen kan innehålla decimaler eftersom flera grupper deltog och poängen är ett genomsnitt.

Risk	Poäng	Kommunstyrelsens uppföljning i årsrapport	Kommentar av KS
Längre elavbrott	8,0	En genomgång gjordes med berörda personer inom främst samhällsbyggnadsförvaltningen kring rutiner för reservkraften. Den fasta reservkraften testas regelbundet.	-
Upphandlade leverantörer följer inte avtal, felaktiga eller sena leveranser	7,0	Två avtal har kontrollerats lite extra, dels bevakning och dels renhållning. Rättning har skett i befogade fall. Kontrollerna har inte utförts av KS utan av andra förvaltningar. Leverantörstroheten låg vid kontrolltillfället på 70 %.	-
Jävssituationer kring ekonomihantering, anställda attesterar känsliga egna inköp	4,0	Kontroller har gjorts kring attestbehörigheterna i ekonomisystemet, inga avvikelser har upptäckts.	-
Arbetsbelastning, dålig arbetsmiljö, mm	11,4	Någon kontroll eller granskning har inte skett då fokus har legat på pandemin. Däremot genomgångar och samtal i flera grupper. Upplevelsen är att arbetsbelastningen har ökat. Planer ska finnas i varje verksamhet hur man ska hantera ökad arbetsbelastning.	-

Inga kommentarer lämnas ovan i tabellen eftersom kommunstyrelsen inte bör utvärdera sitt eget arbete.

Under 2020 skedde en viss omorganisering kring upphandlingsarbetet i kommunen. Kommunstyrelsen kommer arbeta mer strategiskt och förhoppningsvis finns det mer tid till att följa upp avtal, villkor och priser. Ett e-handelssystem skulle underlätta inköpen och även skapa bättre kostnadskontroll, något som många kommuner har infört. I nuläget saknas dock resurser att arbeta med detta.

